

Megjelenik hetenként kétszer
csütörtökön és vasárnap

Főszerkesztő és kiadó:
CSUKOVITS JÁNOS.

Felelős szerkesztő:
MAURER NÁNDOR.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Sopron, Ferenc József-tér

Városi és megyei
TELEFON 394. SZÁM.

ÚJ ÉLETT

Társadalmi és ismeretterjesztő lap.

Előfizetési ár:

Negyed évre. „ 2.—

Fél évre. . . „ 4.—

Egész évre . K 8.—

Egyes szám ára 8 fill.

Egy hóra . . 70 fill.

Hirdetéseket a lap kiadó-
hivatala megegyezés szerint
felvesz.

Kéziratokat nem adunk vissza

A magyar népoktatásügy diadala.

A magyar nyelv intenzívebb tanításának az alsófokú népoktatási intézetekben való elrendelése, már kezdettől fogva nehézségekbe ütközött. Különösen Apponyi minisztersége alatt a róla elnevezett 1907. évi XXVI. és XXVII. t. c. alkotása idején tornyosultak magasra a hullámok, midőn az anyanyelvükért aggódó nemzetiségi csoportok nemcsak nemzetiségi sajtójukban és az országgyűlésen fejtettek ki nagy ellentállást a magyar nyelv tanítása ellen, hanem a külföldet is fellármázták azzal, hogy a „türelmetlen“ magyarok a kiegészítési törvény ellenére nyelvüktől meg akarják őket fosztani.

Az állam nyelvének a népiskolában való tanítása országos érdek volt. Az okok, melyek a kormányokat e lépésre kényszerítették, oly parancsolóan léptek fel, hogy ezeréves államiságunk veszélyeztetése nélkül tovább halogatni e kérdést már nem lehetett. És kultuszminisztereink ezen a végtelen kényes területen mindig helyes uton jártak. Ezt a következmények fényesen igazolják. A kir. tanfelügyelőségek pedig a legnagyobb tapintattal, de a szükséges eréllyel léptették életbe az újabb törvényeket, úgy hogy most már fáradozásuk gyümölcssei szépen mutatkoznak.

De mivel minden Demosthénésnél szebben beszél a tett, lássuk a példákat! Az elmúlt télen az ismétlő-iskolában a tanítás megkezdése előtt észrevettem, hogy új tanítvány ül az egyik padban. Ki is jön rögtön a katedra elé jelentkezni, hogy tegnap jött haza Sopronból és most a tanév végéig nem távozik el többé szolgálni. Mint minden ily esetben, úgy ettől is kikérdeztem: kinél szolgált, milyen volt a helye, mennyi volt a bére és más egyebet. Egyszer csak azt találok kérdezni, hogy miért választotta Sopront szolgálati helyének? mire ezt a feleletet kaptam: Magyarul és horvátul már idehaza, az iskolában tanultam meg; elmentem tehát „németül“ tanulni, míg apám nélkülözhet a gazdaságban. Nos, ha németül voltál tanulni, lássuk a német tudományodat! feleltem. És rögvest németül folytattuk a csevegést, hogy lássam milyen haladást tett a 13 éves horvát leánya a német tudományban. Legnagyobb csodálkozásomra azonban az új tanuló rosszul állotta ki a vizsgát; német tudománya csakhamar csütörtököt mondott, pedig majdnem három-

negyed évig szolgált az egyik „Poncikternél.“

No te bizony keveset tanultál meg németül; magyarul azonban mintha jobban beszélnél, mint mikor a mindennapi iskolából kimaradtál, mondok. Mondd csak, mi lehet ennek az oka? Erre a kis ponciker olyas valamivel rukkolt ki, amit egyáltalán nem vártam. Elmondja, hogy német gazdája családjával majdnem mindig magyarul beszélt. Mikor a gazda látta, hogy németül nem tudják egymást megértetni, nem erőltette a német nyelvet, hanem magyarul beszélt vele ezentúl. Német gazdája gyermekei is megtanultak az iskolában magyarul és ők is ezen a nyelven társalogtak vele. A magyar volt a horvát leány és német gazda családja között a közvetítő, az esperanto nyelv, amely nyelven egymással nehézség nélkül érintkeztek. Midőn tovább tudakozódtam arra a tapasztalatra jutottam, hogy Sopronban ez általános szokás. A német családok kis horvát cselédekkel többnyire magyarul beszélnek és most Sopronba nem járnak többé németül tanulni, hanem a már szerzett magyar nyelvi ismereteiket Sopronban kibővítik, kifejlesztik.

A soproni német gazdától senki sem vette el az anyanyelvét, a kis horvát cselédétől sem. És mégis, mikor ennek szüksége előállt, tudtak egymással beszélni, mindkét fél örömeire és hasznára. A sopronihoz hasonló számos esetet hozhatnék fel, midőn a horvát fiúk a soproni járásban oly németajku helyeken szolgáltak, ahol a gazdával és annak gyermekeivel magyarul beszéltek; ez esetben is mindkét fél örült, hogy akadt egy nyelv, amelyen egymást megértették. Ez pedig az állam nyelve, az iskolában tanított magyar nyelv volt. Ezt népoktatásügyünk diadalaként könyvelhetjük el.

Néhány évvel ezelőtt egy erdélyi román házalóval beszéltem. Felesége társaságában szőnyegetek árult. Vándorlása közben falunkba is betért, ámde senkivel sem tudta magát megértetni. Magam is próbálkoztam vele, de sehogy sem ment. Mikor pedig a magyarral próbálkoztunk meg, egészen simán ment a dolog. Hálás is volt a mi románunk, hogy az iskolában megtanult magyarul; agitátorai ellenére. És nem bánta meg.

E napokban az egyik bérgazdaságban aratásra alkalmazott orosz foglyokat néztem meg. Őrjöjük egy fiatal 21 éves „tót baka“. A rokonszenves arcu tót fiutól szláv nyelven kérdeztem

egy-et-mást a foglyokról, dacára annak, hogy a tót és a horvát nyelv a szláv nyelvek között aránylag egymáshoz közel áll, alig értettem meg beszédjéből valamit. Mikor láttam, hogy így nem sokra megyünk, magyarul folytattam a diskurzust és velem együtt azok, akik szlávul értettek és hála Apponyi törvényének, most már megtudtuk egymást érteni.

Ezen körülmények fölött gondolkodva, eszembe jut egy analog eset. Moszkvában néhány évvel ezelőtt Európa szláv nemzeteinek kiküldöttjei nagy szláv kongresszusra gyűltek össze. A nagy számban megjelent lengyel, cseh, morva, tót, horvát, szerb, bolgár, szlovén és rutén megbízottakat az orosz szónok orosz nyelven üdvözölte, mire a kiküldöttek megbízott szónokai saját nyelvükön feleltek. Midőn azonban belekezdtek a tárgyalásba, azt tapasztalták a testvérek, hogy a babiloni toronyépítők sorsára jutottak. Nem értették egymást. Mit tehettek egyebet, németül kellett folytatni a tanácskozást.

Tovább fonhatnám a fonalat, de azt hiszem elég. Az élet, e legjobb tanító két irányzatot cáfolt meg. Először azokat, akik különféle okból a magyar nyelv tanítását az elemi iskolában nehezítették. A nemzetiségeknek a magyar nyelv ismerete mint azt a felhozott példákban láttuk, előny és szükség. De ellenük mondott az ugynevezett sovínistáknak is, mert az ő álláspontjukat az életben nem lehetett megvalósítani, de nem is volt erre szükség. A túlzott sovínista irány sokszor többet árt, mint használ. Itt is legjobb az arany középut.

Ha az Isten is úgy akarja, ez uton haladva, egy-másfél évtized alatt husz millió magyarul beszélő állampolgárunk lesz és a nemzetiségek is megőrizhetik, fejleszthetik nyelvüket és használhatják szűkebb körükben, amint nekik jól esik. Kettőt azonban kénytelen vagyok megjegyezni. Az állam nyelvének tökéletes megtanulása csak úgy lesz elérhető, ha a népiskola alá minden községben kisedodovodát állítunk. Három év alatt itt a gyermekek sok előismeretre és jelentékeny magyar szókincsre tehetnek szert. Ez esetben a népiskolához fűzött reményünk tökéletesebb fokú lehet. Másodsor nagyon tanácsos volna már az alig-alig látogatott ismétlő-iskolát teljesen megszüntetni és helyébe a mostani mindennapi iskola hat osztálya fölé egy hetediket, esetleg nyolcadikat felállítani.

Magától értetődik, hogy a fejlesztendő népiskola összes osztályaiban a vallástan és az anyanyelv továbbra is anyanyelven adassék elő. Az óvodában is lehetne neki teret engedni, hogy senkinek se fájjon anyanyelvének mellőzése. Az anyagi áldozatot, amit e téren hozunk, a nagyobb anyagi fellendülés százszorosán fogja visszafizetni. Németország a példa rá!

Most midőn népoktatásügyi törvényeinknek gyümölcsseit ily kézzel foghatólag szemlélhetjük, beláthatják azok, akik a jót és szükségeset sokszor körömszakadtig akadályozzák, hogy még nem érnek célra. Az élet a maga útján halad, akarata ellenére is. Amire és akire pedig kigyót-békát kiabálnak — lemosolyogja és sajnálja őket.

Dobrovits János.

Levél egy anyához.

Nagyságos Asszonyom, meg tudom érteni anyai szívének fájdalmas feljajdulását, amidőn katonasorba induló fiától búcsúzik. Meg tudom érteni könnyei hullását, hiszen fia eddig csak a családi otthon szeretetének melegét élvezte, talán fogalma sem volt az élet rideg és kegyetlen oldaláról s most olyan fiatalon a legsúlyosabb feladatok elé kerül.

Meghajlok anyai szeretete előtt, de fájdalomához van néhány szavam.

Ismerem fiát. Hosszu éveken át nevelői szemmel figyeltem fejlődését. Láttam tehetsége kibontakozását és megerősödését s örömmel tekintettem be lelkivilágának tiszta nemességébe. Mondhatom, fiát az ifju nemzedék értékes tagjai közé sorozom.

A szabadságért.

Irta: *Mujzer Béla.*

Egy igen szomorú ember ballagott ki a kastély kapuján. Ha öreg lett volna ez az ember, érthető lett volna a szomorúsága; de fiatal volt és ez annál szomorubb.

Mielőtt a kastélyt elhagyta volna, a kapu alatt megállt és visszanezgett, úgy, mintha idegen vándor lett volna, aki alamizsnáért kényszerült oda.

Látszott a viselkedésén, hogy ez az ember küzdött önmagával. Nagy terveket hajtogatott s a képzelete nem ott járt, ahol a szemével vélt keresni valamit.

Jó ideig tartott, amíg gondolatai szabadjára engedték és megindulhatott a válságos helyről. Még csak egy köhid állt előtte, azután semmi; azaz, hogy az ut, melyen el kellett indulnia az üres világ, a sokatmondó semmiség, a bizonytalanság felé.

Elszánt ember módjára nekivágott az utnak s mint aki egy új élet felé indul, szökve, árnyként suhant el a dus lombú nyárfák alatt. Kergette, űzte a lelkiismerete, mint a tolvajt a gonosz szándék.

Az utról nem tekintett vissza egyszer sem. Ezt kényszerűségből tette. Még a látszatát is el akarta kerülni annak, hogy nem elég erős. Ez az önmegtartóztatás a lehető legnagyobb nehezére esett s mégis számolt vele s kész volt mindenét feláldozni, ami ahhoz a meleg családi fészekhez fűzte.

Az ősi, réztornyú kastély látatlanul maradt el mögötte. Ezt érezte minden lépésnél. Egyre távolodott attól a helytől, melyet legjobban szeretett s ahol a legtöbb méltánytalanság érte.

Maga sem hitte, hogy idővel ennyire meg kell változnia és azt a helyet, melyet kimondhatatlanul szeretett, lelke mélyéből gyűlölnie kell most.

Nem tehetett másként. Minden lépése,

Komolyságával, élet- és munkakedvével, helyes erkölcsi világfelfogásával s általában belső én-jének értékével méltán jogosította fel Önöket nagy reményekre.

S most Önök elé áll egy Eszme, mely a szülői szívtől a legnagyobb áldozatot követeli. Ezt az Eszmét a béke csendes napjaiban is ismertük, sőt gyakran hangos szóval szóltunk róla, de hogy mivel tartozunk neki, azt csak a veszély, a harc idején tudjuk meg. Ennek az Eszmének szolgálatába neveljük az ifjú lelkét. Elvezetjük a dicső multba s a vitézség, bátorság és önfeláldozás ragyogó példáit magasztaljuk előtte. Megtanítjuk arra, hogy a legnagyobb áldozatot is meg kell hozni a haza oltárára, hogy a hazáért nemcsak hasznosan élni, hanem — ha kell — dicsően meghalni is kell tudni.

S most, midőn a béke boldog napjait a harc véres napjai váltották fel, megtagadjuk hirdetett elveinket azért, mert a fájdalomtól feljajdul a szívünk? A mai nehéz időkből csak a sötét bánat, a vigasztalan gyász, a gyilkos kétségbeesés panaszhangjait halljuk s ne hallgassunk a józan kötelességérzet, a biztató remény, az Isten akaratában való megnyugvás s az eszmékért való lelkesedés lelket éltető szavaira?

Gondoljon Nagyságos Asszonyom azokra a hőselkü anyákra, akiknek egyetlen reményük, egyetlen fiuk hősi halált halt a harctéren s akik ezt a legnagyobb csapást erős akarattal s fölemelő megnyugvással tudták elviselni! Jól tudjuk, hogy ebben a rémes háboruban az anyai szívet éri a legtöbb szenvedés, a legnagyobb gyász. Jól tudjuk, hogy az a gyilkos golyó, mely a hős fiúnak az éltét kioltja, átjárja a jó édes anyának szívet is. De jól tudjuk azt is, hogy nemcsak a harctéren teremnek a hősök, hanem hogy a háboru hősei önök is: hőselkü anyák, akik tűrni és szenvedni tudnak s akik bár szenvedő, de megnyugvást találó lélekkel hozzák meg a legnagyobb áldozatot. Tisztelet illeti meg fájdalmukat s a dicsőség koszorúja hős lelküket.

melyet távozásban tett, a multról beszélt. Az ut mintha marasztalta volna. Legfájdalmasabb érzésekkel húzta vissza magához, mint egy megbocsátó, mindent visszaadó vonzalom, mely úgy rezdül meg az ember idegszálaiban, mint a teljes nyugalomhoz elvívó nyugtalanság. Szabadulni akart ezektől az emészítő érzésektől és meggyorsította lépteit. Amint így rohant, a rétekről édes szénailat szökött feléje. A tüdeje vágyva, mohón szívta be a hazai földeken termett takarmány szagát.

Messziről zöldelő kukoricások és érett gabonátáblák sárga kalásza hajlongtak feléje. Ez volt a föld utolsó bucsuintése, melyet jól megjegyzett magának, mert ezuttal minden csekélység megragadta figyelmét és nagy érzelmekkel ért fel. Azelőtt sohasem érdekelt ennyire az apróságig ez a vidék, melyet most elhagyni készült.

Már jó messzire járt. Az állomástól csak egy puskalövésnyi távolság választotta el. Még mindig nem nézett vissza. Az önérzete tiltakozott ez ellen. És megtette az egy óra járásnyi utat anélkül, hogy megszegte volna fogadalmát. Ami elmaradt a háta mögött s korábban egy kimagasló pontot képezett, most lerombolódva hevert a szívében.

Ki kellett tépnie lelkéből gyökerestől a reményeket s az így keletkezett sebek nem hegedtek be, állandóan véreztek, mint egy harcias nemzet.

Előtte állt az ut és ő ment rajta új hazát keresni, hol meggyógyulnak a felszakított és senkitől nem ápoltságai.

Az állomás elé ért. Megállott.

A közeli erdőből madárdal és örvös galamb turbékolása hallatszott ki. A százados tölgyek és cserfák összeborultak. Alattuk mélységes csendben pihent az erdő. Fagyal- és galagonya bokrok közt vidáman ugrándozva csattogott a bokorbabujkáló. Ez is

A haza katonasorba hívta az Ön fiát is, aki csak az imént fejezte be jeles eredményű középiskolai tanulmányait, aki csak most lépett volna az életbe, hogy szorgos munkával szép jövőt biztosítson magának. De a komoly idők az ő fiatal tetterejét először a katonai élet mezején izmosítják, hogy azután a polgári élet küzdelmeiben annál jobban megállhassa a helyét s annál szilárdabb lélekkel élvezhesse a béke napjainak áldásait.

Ehhez a gondolathoz fűzze Nagyságos Asszonyom reményét és bizalmát. Ne fessen rettegése rémképeket a jövő napjaiból, hanem a bizalom vigasztaló képei szálljanak lelkébe. Az ön bizalma meghiúsítja és megerősíti fiának lelkét, hogy szembe tudjon szállni minden nehézséggel, az ön kitörő fájdalma és kétségbeesése pedig megnehezíti fiának minden lépését.

Anyai szívének ne fájdalma, hanem áldása kísérje fiát az élet küzdelmeibe s anyai szívének ne kétségbeesése, hanem szeretete, reménye és bizalma lebegjen őrangyalként fiának feje felett!

Istennek bőséges áldása legyen minden jó anyának lelkén, akitől a legdrágább kincsét és legnagyobb áldozatot követeli a haza. Válgják a szeretettel aggódó anyai szívének minden óhaja és sóhajtása áldássá s ez az áldás hozza meg fegyvereinknek győzelmét és édes hazánknek békéjét.

Tisztelet Nagyságos Asszonyom könnyeinek, de fájdalma, izmosodjék meg reménnyé és bizalomná. Az Ég vezérelje fiának minden lépését, hogy e nemzetnek győzelmét élvezve minél hasznosabb polgára legyen hazájának.

Csukovits Sándor.

●●● **ELVBARATAINKHOZ! Kérjük** ●●●
 kath. társadalmunkat, hogy minden
 nyilvános helyiségben: kaszinóban,
 egyesületben, kávéházban, étterem-
 ben, dohánytőzsdékben, fodrásznál
 :: követeljük az „ÚJ ÉLET“-et. ::

odahallatszott az állomásra. Meg kellett hallania az embernek, ha akarta, ha nem. Átszökött a levegőn az erdei élet minden mozzanata. A szarkák cserregése, a harkály kopogása, a kakuk szólása úgy odahallatszott, mintha az állomás benne lett volna az erdőben.

Fél óráig várt az utas a vonat indulásáig. Ez a fél óra olyan hosszúra nyúlt, mint máskor egy esztendő. Szünet nélkül az óráját nézte. A legnagyobb várakozás közben egyszer csak jött a vonat. Zakatolva kanyarodott el az erdő mellett és egy hosszú füttyentve megállt az őrház előtt. Az utas sietve felszállt és elhelyezkedett.

Ujra zakatolt a vonat. Kerekei vesztül forogtak a sineken és a tájékok kavargva hagyta maga után. Amerre ment, itt-ott a magas partokon lila harangvirágok rázták kelyheiket a kormos vasútra.

Az utas kinézett az ablakon. A gabonátáblák rohanva maradtak el egymás után. Feltűnt egy-egy torony a messzeségben, majd egy őrház és így tovább minden olyan jelenség ismétlődött, amit az ember vasúti utazásokból már megszokott és meg is unt, hacsak nem valami remek vidék panorámájára nyílik kilátás a robogó vonatból.

Cigarettára gyújtott az utas és a bársony ülésen ezt gondolta: Erdemes élni?

Sokáig latolgatta ezt a kérdést. Négy őrházat futott addig a vonat, míg arra a megállapításra jutott, hogy neki felesleges az élet.

Eldobja magát, most már csak ez járt az eszébe.

Eh, ez gyávaság volna — mondotta magában önérzetesen és hosszan fűzte ezt a gondolatot tovább. Igen, ez gyávaság volna — állapította meg újból és hajlandónak mutatkozott erről az ostoba tervéről letenni. A vonat közben sokszor megállt és elindult. Utasok szálltak fel és le és ő legcsekélyebb figyelmet sem mutatott. Ugy

Háborus hírek.

Az egyévi zsákmány. A berlini lapok vasárnapi számaikban a hadvezetőségek hivatalos jelentéseinek alapján a háboru egyéves fordulójának alkalmából megállapítják Németország, Magyarország és Ausztria eddigi eredményeit. Az érdekes összegezés, melyben nincsen befoglalva a német, magyar és osztrák hadvezetőség augusztus 1-én kiadott juliusi fogoly- és zsákmánykimutatása, így fest: I. A kettős szövetség a háború első évében elfoglalt Belgiumból 29000 négyzetkilométer területet, Franciaországból 21.000 négyzetkilométert, Oroszországból 130000 négyzetkilométert: összesen 180.000 négyzetkilométert. (Ezzel szemben az ellenség elfoglalt Elzászból 1050 négyzetkilométert, Galiciából 10.000 négyzetkilométert, összesen Németország, Magyarországnak és Ausztria területéből 11050 négyzetkilométert.) II. A háboru első évének végén, a juliusi kimutatást bele nem számítva, Németországnak van 1,058.896 hadifoglya, Ausztria és Magyarországnak 636.534 hadifoglya, a kettős szövetségnek együtt összesen 1,695.400 hadifoglya. Ebből orosz hadifogoly van Németország területén 5600 tiszt és 720.000 főnyi legénység. Magyarország és Ausztria területén 3190 tiszt és 610.000 főnyi legénység. Az orosz hadifoglyok száma összesen 8790 tiszt és 1,330.000 altiszt és legénység. III. Juniusig német gyűjtőhelyeken elhelyeztek 5834 zsákmányolt ágyút és 1556 zsákmányolt gépfegyvert. (Az elfoglalt ágyúk és gépfegyverek nagy részét a csapatoknál hagyták és használják az ellenség ellen. Teljesen pontos számokat ezért nem áll rendelkezésre). A zsákmányolt ágyúk száma mindenesetre 7000 és 8000 közt van, a gépfegyverek pedig 2000 és 3000 között.

tett, mint aki először utazik ezen a vidéken és akit az emberek dolgai egyáltalán nem érdekelnek.

Ő csak eszköze volt másoknak. Kiméletlenül felhasználták, kifosztották a vagyonából és bizalmával visszaéltek.

Ő, a szabad ember, ki a szabadságra vágyott és sohasem akart szolgája lenni hozzá hasonlóknak, vagy olyan intézménynek, ahol csak a nevét kellett naponta ráfirkantania az eléje tett ívre. Utálta az ilyen hivatást, mint ahogy undorodott mindenféle hivattól. Komoly munkás életre termettnek érezte magát. Ez volt a meggyőződése és ezzel a nagy igazságával nem tudott boldogulni, bármint igyekezett magát megértetni embertársaival s a vége az lett ennek a bölcséletnek, melyet senki sem tudott felfogni, hogy száműzték maguk köréből azt, aki ilyen eszmékkel lépett fel és teljes erővel a romlására törekedett. Azok, akik magukhoz édesgették, később üldözőivé váltak.

Hogy a nevét megmenthesse, a vagyona roncsainak maradványával és kopott nemesi koronájával meg kellett szöknie az emberek közül.

Kiment külföldre.

Ott nem kellett a szabadságért és munkáért tülekednie. A becsületes embernek számára egyformán mérték az igazságos jogokat, amelyből neki is jutott annyi, hogy békességben élhetett. Másra nem volt szüksége. Csak a szabadság kellett neki. Ezt elérte és haza nem gondolt többet.

Otthon a régi kastélyában pedig soha senki sem érdeklődött utána.

Igy a nagy ellentét tehát teljesen kiegyenlített. Csak az országokat és az embereket cserélte fel és megmaradt jó hazafinak, mert a szíve az magyar volt.

Árpád vére nem tagadhatta meg az ezer éves Magyarországot.

Hírek.

Gyémánt mise. Kelemen István címz. kanonok, csehminszei volt plebános ma mondja gyémántmiséjét a szombathelyi székesegyházban.

Esküvő. Szóka István a soproni járás rokonszenves ügybuzgó szolgabírája, ki jelenleg mint egyéves tűzérőnkéntes teljesít katonai szolgálatot, kedden délben vezette oltárhoz Simtion Irma urleányt. Az esküvőn Ecker Károly és Cselley János szerepeltek tanuként. Lapunk szerkesztősége is csatlakozik jó kívánságaival az üdvözlőkhöz.

Kitüntetés. Kálmán Aladár, 18. honvédegyezredbeli egyéves önkéntest a hadtestparancsnokság a galíciai harctéren az ellenséggel szemben tanusított bátor magatartásáért díszoklevéllel tüntette ki.

A tartalékos kórházak látogatása. Baán Endre dr. főispán, simonyi Hajas Antal alispán, Fogarassy Viktor dr. főtorzsvos szombaton a nagymartoni és kismartoni vöröskereszt kórházakat fölülvizsgálták. Mindent a legnagyobb rendben találtak s teljes meglepéssel távoztak.

Előléptetés. Axnix János, a 76. gyalogezred zászlósát az ellenség előtt tanusított bátor magatartásáért hadnaggyá léptették elő.

Adójegyzőhelyettes Kapuvárott. Vég Antal távozásával megüresedett kapuvári adójegyzői állásra helyettesként: Kocsis Mihály csepregi okleveles jegyzőt neveztek ki. Az állás véglegesen csak később lesz betöltve.

Tanítói jubileum. A nagymartoni állami elemi iskola c. igazgatótanítója Postl Mihály az idén tölti be a népnevelésben való működésének 25-ik évét. A jubiláló igazgató sokoldalú ügybuzgósága közepette a katonáskodó kántort is helyettesíti, nemkülönben a közigazgatási munkából is serényen kiveszi a részét. Ő utalványozza ki a tekintélyes község lisztjét, ő állítja össze a cséplések eredményéről szóló statisztikát. Hazafias, buzgó munkásságáért adjon neki önelkiismerete és kartársainak szeretete, valamint szülő községe Nagymarton és népe megérdemelt elismerést.

Halálesetek. Fodor Ignác köszénkereskedő leányának látogatására Barcsra utazott; ott megbetegedett és onnan Szigetvárra vitték, ahol rövid szenvedés után 67 éves korában elhunyt. Hétfőn temették Sopronban nagy részvét mellett.

Manninger Pálné 62 éves, — Zmaritsch Terézia 76 éves korában f. hó 3-án elhunytak.

Schiff Mózes, a Schiff B. és fiai szeszyár társfőnöke hétfőn 58 éves korában elhunyt. Nevezett sok éven át az orthodox izr. hitközség elnöke volt.

Kinevezés. A sopronbánfalvai postamesteri állásra a kereskedelmi miniszter Gneisz Margitot nevezte ki.

A hősi halált halt Szende István dr. kitüntetés. A Bukovinában küzdő Papp alezredes féle csoport IV/18. népfőlkelő hadtápszázalójának vitéz századparancsnoka, Szende István dr. körmendi kir. aljárásbíró népfőlkelő főhadnagy május 9-én Rarance mellett kifejtett gyilkos küzdelemben súlyosan megsebesült, majd a következő hajnalban megismételt rohamban sebesülten az oroszok kezébe került és aznap délután, mikor az oroszokat végleg visszavetettük, tőlük még alávaló kegyetlenséggel fejére mért súlyos ütéseket szenvedett és pár nap múlva Máramarosszigeten lehelte ki hős lelkét. Az itt főbb vonásaiban érintett nagy küzdelemben elhatározó befolyással volt a katonákra Szende István személyes bátorsága, amelyben puskával a kezében önmagát az oroszokra vetette. Az igazi érdemekben gazdag hőst két kitüntetés érte a legfőbb hadur részéről. A hivatalos lap minapi száma szerint a király elrendelte, hogy Szende Istvánnak a legfelső dicsérő elismerés ujlag tudtul adassék.

Kitüntetés. Öfelsége Róka Imrét, a 18. honvédegyezred főhadnagyát a soproni vámhivatal főnökét, a legfelsőbb elismerésben részesítette.

Balf — gyógyfürdő. Wosinsky István dr. örökös római gróf gyógyfürdőjében, a mely a mai kedvezőtlen viszonyok dacára ez évben is nagy látogatottságnak örvend, a napokban Kupelwieser Miksa több semmeringi szanatórium és üdülőhely tulajdonosa, nagy emberbarát, szállt meg hosszabb tartózkodásra nővérével együtt.

Hősi halál. Pándorfalu község előjárósága és képviselő testülete most kiadott gyászjelentésében közli, hogy Rosenauer Károly aljegyzője, a 76. gy. ezred zászlós, vitézségi érem tulajdonosa, a galíciai harctéren hősi halált halt.

Prikler Adolf, hadnagy aki Szerbiában két ízben is megsebesült, az olasz harctéren egy hidépítés alkalmával ellenséges golyótól találva elesett.

Guoth Jenő. Szimpatikus, általános közszeretnek örvendő ifju volt társadalmi életünkben guothfalvai Guoth Jenő jogszigorló. Különösen pedig azok körében, kikhez szorosabb kötelékek, baráti viszony fűzték. Szerették meggyerő modoráért, egyenes, fedhetetlen életmódjáért, puritán jelleméért. És a jó barátok ismerősök mind ott voltak körülötte, mikor vig kedéllyel úgyszólván boldogan elindult a déliharctérra a múlt év október elején, mint a 48. gyalogezred önkéntese, hogy ott is helyt álljon és lerója szent kötelességét hazája iránt. És a jó barátok, ismerősök akkor is ott voltak körülötte, mikor a fent említett hónap vége felé hazajött egy súlyos fej-lövéllyel, mellyel a Legszenőbb Megváltóról nevezett Irgalmas Nővérek Vörös Kereszt-kórházában feküdt és gondos ápolásban részesült. Sebesülése oly súlyos természetű volt, hogy bonyolódottabb orvosi operációnak kellett magát alá vetnie. Ez sikerült is és az odadő gondos ápolás folytán annyira javult az állapota, hogy gyakrabban ellátogathatott családi otthonába szüleihez is, kik féltő gonddal, a szülői szeretetnek ezer meg ezerféle megnyilvánulásával voltak azon, hogy a fiukat megmentse az életnek. De bármennyire is óvták, ápolták a gondos kezek, egy újabb operáció után hosszabb szenvedés közben folyó hó 3-án éjjel 3 órakor szerető édes anyja karjai között meghalt. Mindnyájunkat váratlanul lepett meg és fájdalmasan érintett halálának híre. Őszinte részvétünk illeti a köztisztületben álló családot, és kíséri utolsó útjára szeretett gyermeküket, ki az életét áldozta fel szent kötelességének tudatában a haza oltárán.

A gyászoló család a következő gyászjelentést adta ki;

Guothfalvai Guoth Károly és neje Markó Gizella, édes szülők, valamint Aranka édes testvér, Németh Ferencné nagyanya, úgy a maguk, mint az összes rokonság nevében fájdalmas szívvél jelentik, hogy fiuk, testvére, illetve unokája: guothfalvai Guoth Jenő jogszigorló és egyéves önkéntes a cs. és kir. 48. gyalogezredben, a déli harctéren szenvedett fejsebesülése következtében, életének 23. évében, folyó évi aug. hó 3-án éjjel 3 órakor hosszas szenvedés után a hazáért hősi halált halt. A megboldogult földi maradványait f. hó 5-én d. u. 4 órakor fogjuk az ev. temető halottas csarnokában való beszentelés után, a Szt.-Mihályról címzett r. kath. újtemetőben az ott pihenő nővére mellé örök nyugalomra helyezni. Sopron, 1915. évi aug. 3-án. Béke lengjen porai felett!

A városi magánépítő bizottság folyó hó 4-én délután ülést tartott, melyen néhány ujonnan épült ház lakhatósági fölülvizsgálatát tárgyalta.

A városi jogi-bizottság pedig a fent említett gyűlés után tartotta ülését, amelyen a belügyminiszternek az új városi nyugdíjszabályzatra vonatkozó leiratát tárgyalta.

Az Országos Vörös Kereszt-Egylet Sopronvármegyei és városi választmánya az általa fenntartott kiségitő kórházban dr. Szilvássy Kálmán egyesületi orvos vezetésével a f. évi augusztus hó 15-től kezdődőleg önkéntes ápolónők kiképzésére két havi időtartammal elméleti és gyakorlati tanfolyamot rendez. Ezen tanfolyamra 30 jelentkező nő vehető fel. A jelentkezők felvételük végett augusztus hó 15-ig naponta a délelőtti folyamán a Vöröskereszt kiségitő kórház gondnoki helyiségében jelentkezhetnek.

A „Dalfűzér“ egyesület jótékony célú hangversenye vasárnap délután kedvező időjárás mellett és nagyszámu közönség részvételével folyt le az Erzsébet-kertben. A 11. osztrák honvéd-gyalogezred kitűnő zenekara ezuttal különösen igazolta a róla elterjedt jó hirt. A közönség nagy élvezettel hallgatta művészi előadásait s folytonos ismétlését kívánta. A „Dalfűzér“ énekes szerepléséről is a legnagyobb elismeréssel kell nyilatkoznunk. Ez az egyesület Wurditsch Antal karnagy vezetése alatt, s buzgólkodása folytán visszanyeri régi nívóját. Nem kevesebb elismerés illeti Jekel Konrád egyesületi elnököt is, aki tapintatos, kitűnő rendezői tehetségével nagyban hozzájárult az ünnepély sikeréhez.

Az ünnepély este 8 órakor ért véget, amikor dr. Baán Endréné urnő, főispánunk agilis neje átvette a befolyt összegeket, melyeket a soproni vak katonák és az elesettek családtagjainak a felsegélyezésére fognak fordítani. Végül pedig továbbra való együttműködésre buzdította a jelenvolt hölgyeket.

A kormány megadta a drágasági pótlékot az állami tisztviselőknek. Az állami tisztviselői kar már hónapok óta sürgeti a kormányt a drágasági pótlékot. Most hiteles helyről értesülünk, hogy a minisztertanács több millió koronát engedélyezett erre a célra. A drágasági pótlék azonban nem általános, hanem csak egyes fizetési osztályokat érint. Az igazságügyi tárca körébe eső tisztviselők például a VI. fizetési osztályig bezárólag összesen 802.000 korona drágasági pótlékot kapnak. A minisztertanács döntése szerint azokban a fizetési osztályokban is, a melyeknek megszavazták a drágasági pótlékot, csak azok kapják meg, akik külön kérik.

Két fiatal leány a vörös kereszt-egyesület cégére alatt adományokat gyűjt, anélkül, hogy erre felhatalmazást nyert volna. A közönséget figyelmeztetjük, hogy e szélhámosoktól ne hagyja magát félrevezetni.

Tűz Sopronkertesen. Hétfőn délután Sopronkertes községben tűz támadt, amelynek 10 pajta az azokban elhelyezett gabonaművekkel és eleséggel, lett áldozatává. A kár 30—40.000 kor. rug.

Ujra revideálják a katonai felmentéseket. A m. kir. belügyminiszter rendeletet bocsátott ki valamennyi törvényhatósághoz, melyben elrendeli, hogy a katonai szolgálat alól felmentett tisztviselők névsorát újból revideálni kell, hogy a netán nélkülözhető katonai szolgálatra behívhatók legyenek.

Katonai forradalom Odesszában. Odesszában katonai forradalom tört ki. Sok embert letartóztattak. A kormányzó elrendelte, hogy a várost senkinek sem szabad elhagyni.

Vegyeskereskedés

trafikkal együtt
a város központjában
családi körülmények miatt
azonnal eladó.

Írásbeli ajánlatok szerkesztőségünkhöz küldendők.

A soproni puszták bérbeadása ügyében hétfőn tárgyalták a beérkezett írásbeli ajánlatokat. Eddig Schreiner Jenő, a Sopronvármegyei Gazdasági Egyesület alelnöke birta 11000 K-ért bérben, de egy újabb ajánlat szerint Sopron és Sopronvidéke Mezőgazdasági hitelszövetkezet 14000 K haszonbért hajlandó fizetni, ha utóajánlat nem érkezik, a városi tanács 15 évre megköti a szerződést.

Tábori árumintaforgalom kiterjesztése. Árumintaküldemények még a 17., 23., 26., 31., 58., 59., 60., 62., 77., 90., 94., 96., 97., 105., 107., 108., 116., 126., 130., 140., 143., 154., 155., 158., 160., 164., 180., 201., 208., 210., 211., 213., 214., 221., 222., 223., 224., 327., 350., 504. és 506. számú tábori postákhoz is küldhetők.

EMLÉKIRAT

a rokkantügy,

Jelesül: a „Magyarországi Munkások
Rokkant- és Nyugdíjegylete”-nek

államosítása ügyében.

▼ ▼ ▼

Írta:

A. Horváth Endre
a soproni flók elnöke.

Ára: 30 fillér.

Nyomtatott és kapható a kiadónál:

PIRI ÉS SZÉKELY CÉGNÉL, SOPRON
Ferenc József-tér 5.

E röpirat?

50 oldal terjedelemben lapunk nyomdájának:
PIRI és SZÉKELY cégnek kiadásában

Most jelent meg

Rendkívül
érdekes
tanulmány

Politikusoknak
Szociológusoknak
Munkásoknak
Rokkant
katonáknak